

VIEREMÄN KUNTA

170§ LAUSUNTO KUNTALAKILUONNOKSESTA

Kunnanhallitus
18.8.2014 § 170

Valtiovarainministeriön kunta- ja aluehallinto-osasto pyytää kunnilta lausuntoa uuden kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta. Lausunnot tulee antaa viimeistään 26.8.2014 mennessä.

Kuntalain kokonaisuudistuksen tavoitteena on uudistaa kuntalaki siten, että siinä otetaan huomioon kuntien muuttuvasta toimintaympäristöstä ja uusista kuntahallinnon rakenteista aiheutuvat muutostarpeet. Uusi kuntalaki korvaisi vuoden 1995 kuntalain ja olisi edelleen kunnan hallintoa, päätöksentekomenettelyä ja taloutta koskeva yleislaki. Uudistuksella pyritään vähentämään erityislainsäädännön tarvetta.

Valtiovarainministeriö asetti heinäkuussa 2012 kuntalain kokonaisuudistuksen valmistelua varten parlamentaarisen seurantaryhmän, työvaliokunnan ja neljä valmistelujaostoa. Hallituksen esitys on valmisteltu jaostojen työn pohjalta.

Valtiovarainministeriö pyytää lausumaan erityisesti seuraavista kysymyksistä:

- kunnan toiminnan käsitteestä (6 §)
- kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palvelujen tuottamista koskevista ehdotuksista (7-9- §)
- kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttamisesta (15 §)
- valtuuston kokoa koskevasta sääntelystä (16 §)
- osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä vaikuttamistoolimielimiä kuten nuorisovaltuustoa koskevista ehdotuksista (5 luku)
- kunnan toimielinorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoisista organisointitavoista (31, 34 ja 38 §)
- alueellisia toimielimiä koskevista ehdotuksista (37 §)
- kuntastrategiasta (39 §)
- kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä (40 ja 41 §)
- johtajasopimuksesta (43 §)
- omistajaohjausta ja kuntakonsernin johtamista koskevista ehdotuksista (6 §, 47-49 §)
- kuntien yhteistoimintaa koskevista ehdotuksista (8 luku)
- luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen ehdotetuista muutoksista, erityisesti kunnanhallituksen osalta tytäryhteisöjen hallituksen jäseniä ja puheenjohtajistoa koskevista ehdotuksista (74 § 1 ja 4 mom.)

PÖYTÄKIRJANOTE

Kunnanhallitus

18.08.2014

VIEREMÄN KUNTA

- päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään koskevista ehdotuksista (81 ja 82 §)
- sidonnaisuuksien ilmoittamisesta (85 §)
- kunnallisen puoluerahoituksen läpinäkyvyyttä koskevista ehdotuksista (19 § 2 mom. ja 83 § 3 mom.)
- otto-oikeuden rajaamisesta kunnanhallitukselle (93 §)
- toimielinten sähköisiä päätöksentekotapoja koskevista ehdotuksista (99-101 §) sekä kunnan ilmoitusten, kunnan toimintaa koskevien tietojen ja pöytäkirjojen julkaisemisesta tietoverkossa (109 ja 110 §, 141 §)
- alijäämän kattamisvelvollisuudesta määrääjässä ja alijäämän kattamisvelvollisuuden ulottamisesta kuntayhtymiin (111 §)
- erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelystä (119 ja 120 §)
- tarkastuslautakuntaa koskevista ehdotuksista (122 §)
- tilintarkastuksesta (123 §)
- tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien tietojensaantioikeudesta (125 §)
- kunnan toimintaa markkinoilla koskevista ehdotuksista kuten kunnan myöntämien lainojen, takausten sekä vakuuksien rajoittamisesta, kunnan kiinteistön luovutuksesta ja julkisen palvelun velvoitteesta (15 luku) sekä
- lakiluonnoksen rakenteesta ja siirtymäsäännöksistä.

Luonnos hallituksen esitykseksi on saatavilla valtiovarainministeriön [www-sivuilla osoitteessa www.kuntaudistus.fi](http://www.kuntaudistus.fi).

Luonnos Vieremä kunnan lausunnoksi on liitteenä 1.

Ehdotus

Kunnanhallitus käsittelee lausuntoluonnoksen ja antaa sen pohjalta kunnan lausunnon.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi kunnan lausunnoksi liitteenä 1 olevan lausuntoluonnoksen.

Otteen oikeaksi todistaa

19.8.2014

Sirpa Piippo
keskusarkistonhoitaja

Valtiovarainministeriö pyytää jakelussa mainituilta tahoilta lausuntoa kuntalakiluonnoksesta. Erityisesti pyydetään lausumaan alla olevista kysymyksistä. Vieremän kunta lausuu näihin kohtiin seuraavasti:

• kunnan toiminnan käsitteestä (6 §)

Pykälän 2. momentissa määritellään kuntakonsernia laajempi uusi käsite: kunnan toiminta. Momentin mukaan kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan lisäksi kunnan osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä kunnan muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan. Kuntalaissa omaksuttaisiin laaja näkökulma kunnan toimintaan ja muun muassa kunnan johtamista ja omistajaohjausta sekä soveltuvien osin osallistumista ja vaikuttamista koskevia säännöksiä sovellettaisiin kuntaan tässä laajemmassa merkityksessä. Kuntaa ja sen toimintaa tulisi johtaa kokonaisuutena organisoitumismuodoista riippumatta. Vieremän kunnan mielestä on perusteltua, että kuntalaissa omaksutaan laaja näkökulma kunnan toimintaan, sillä eri kuntien toiminnat voivat vaihdella hyvinkin paljon. Kunnalliseen itsehallintoon kuuluu oikeus ottaa päätöksellään hoidettavakseen myös muita kuin lakisääteisiä tehtäviä, josta syystä kuntien toiminta myös vaihtelee.

• kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palvelujen tuottamista koskevista ehdotuksista

(7-9 §)

7. pykälässä säädetään kunnan toimialasta ja tehtävistä. Pykälä vastaa sisällöltään pääosin voimassa olevan kuntalain 2 §:n 1 ja 2 momenttia, jonka mukaan kunnan tehtävät jaettaisiin lakisääteisiin, yleiseen toimialaan kuuluihin sekä toimeksiantotehtäviin. Tähän Vieremän kunnalla ei ole kommentoitavaa.

8. pykälässä säädettäisiin kunnan lakisääteisten tehtävien ja kuntien lakisääteiseen yhteistoimintaan kuuluvien tehtävien järjestämisvastuusta sekä tehtävien järjestämiseen liittyvästä rahoitusvastuusta. Säännökset ovat uusia kuntalaissa.

Kuntien lakisääteisten tehtävien määrä on kasvanut valtavasti erityisesti 1990-2000-luvun alkupuolella. Kunnille on säädetty uusia tehtäviä, mutta samanaikaisesti uusille tehtäville ei ole valtion toimesta osoitettu riittävää rahoitusta. Pykälän 3. momentin mukaan ”kunta vastaa tehtäviensä rahoituksesta, vaikka järjestämisvastuu on siirretty toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle.” Vieremän kunnan mielestä tässä tulisi kuitenkin huomioida se, että kunnille ei säädetä uusia tehtäviä ilman, että valtio osallistuu niiden rahoittamiseen 100 %:sesti.

9. pykälän palvelujen tuottamista koskeva säännös on perusteltu sisältäen palvelujen tuottamisen eri mahdollisuudet ja kunnan vastuun palveluiden järjestäjänä.

• kuntatalousohjelmasta (12 §)

Kuntatalousohjelma korvaa voimassa olevan peruspalveluohjelmamenettelyn, johon kuuluvat peruspalveluohjelma ja peruspalvelubudjetti. Tavoitteena olisi, että kuntatalousohjelma olisi nykyistä peruspalveluohjelmaa laajempi ja kokonaisvaltaisempi. Ohjelman tavoitteena on antaa aikaisempaa

paremmat edellytykset arvioida kuntien tehtävien ja niiden rahoituksen tasapainoa sekä perustuslaissa turvatun rahoitusperiaatteen toteutumista.

Vieremän kunta pitää kuntatalousohjelman tavoitteita hyvinä. Erityisen tärkeää on se, että kuntatalousohjelma olisi aikaisempaa kokonaisvaltaisempi. Tähän mennessä liian usein on kuntataloutta ja kunnan tehtäviä tarkasteltu vain yhdestä näkökulmasta, jolloin ei ole välttämättä huomioitu asiaan vaikuttavia muita tekijöitä. Näin ollen tavoitellut säästöt ja toiminnan kehittäminen on saattanut kääntyä jopa heikompaan suuntaan. Käytännössä kuntatalousohjelman valmistelussa ministeriöiden tulisi tehdä tiivistä yhteistyötä. Hyvin tärkeää on myös kuntien äänen kuuluminen ohjelman valmistelussa Kuntaliiton kautta.

• **kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttamisesta(15 §)**

Vieremän kunta pitää kuntavaalien ajankohdan siirtämistä lokakuulta kesäkuulle pääsääntöisesti kannatettavana asiana. Tällöin uusi valtuusto pääsee heti vaikuttamaan tulevan vuoden talousarvion valmisteluun eikä ensimmäinen vuosi mene vain edellisen valtuuston talousarvion toteuttamisessa. Toisaalta uudella valtuustolla jää erittäin vähän aikaa kouluttautumiseen yms. ennen talousarvion valmistelun aloittamista. Myös tilinpäätöksen käsittelyyn ja hyväksymiseen uusi aikataulu tuo merkittäviä vaikutuksia.

• **valtuuston kokoa koskevasta sääntelystä (16 §)**

Nykyinen tilanne on siinä mielessä selkeä, että laissa mainitaan suoraan valtuuston koko. Uusi laki määrittäisi valtuutettujen minimimäärän asukasluvun mukaisesti, mutta valtuusto itse voisi päättää valtuutettujen määrän. Vieremän kunnan mielestä uudistus huomioi aikaisempaa paremmin kuntien erilaiset tilanteet, mutta mahdollistaa kuitenkin myös esimerkiksi valtuutettujen lukumäärän jatkamisen nykyisen kaltaisena.

• **osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä vaikuttamistoimielimiä kuten nuoriso-valtuustoa koskevista ehdotuksista (5 luku);**

Vieremän kunnan mielestä luvun sisältö on kannatettava. Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien osalta pykälässä 22 on lueteltu mahdollisuuksia osallistumiseen ja vaikuttamiseen. Lista ei ole tyhjentävä, vaan lähinnä esimerkinomainen mahdollisista vaihtoehtoista.

Uutena asiana säädetään pykälässä 26 kuntien velvoitteesta asettaa nuorisovaltuusto tai muu vastaava nuorten vaikuttajaryhmä. Vieremällä on jo vuosia toiminut nuorisoklubi ja kokemukset ovat olleet hyviä. Lain osalta onkin tärkeää muistaa, että lailla ei säädettäisi liian tiukkaa ja byrokraattista toimintatapaa nuorten vaikuttajaryhmälle tms.

• kunnan toimielinorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoisista organisointitavoista (31, 34 ja 38 §)

31. pykälän 1 momentin 1 kohdassa säädettäisiin valiokuntamallista, jossa kunnanhallitukseen ja lautakuntaan valitaan vain valtuutettuja ja varavaltuutettuja. Valiokuntamalli korostaa vaaleilla valittujen luottamushenkilöiden asemaa kunnan päätöksenteossa ja päätösten valmistelussa sekä poliittisen vastuun toteutumista.

Toiminnan ja vastuun kannalta voi olla hyvä, että kunnanhallituksen jäsenet ovat valtuutettuja. Mikäli myös lautakuntien kaikki jäsenet olisivat valtuutettuja, voisi toiminta keskittyä kuitenkin melko pienelle luottamushenkilöiden joukolle. Tämä voi aiheuttaa ongelmia mm. tasa-arvon näkökulmasta (Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta, 4a Julkisen hallinnon ja julkista valtaa käyttävien toimielinten kokoonpano)

Pykälän teksti on mahdollistava eikä ehdoton, joten muutkin kuin säännöksessä esiin tuodut mallit olisivat edelleen kuntalain mukaan mahdollisia. Kuntien organisaatiot voisivat siten poiketa hyvinkin paljon toisistaan.

Pykälässä 34 säädetään toimielimen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajan valinnasta. Pykälän 2. momentin mukaan valtuuston päätöksen nojalla valtuuston puheenjohtaja, kunnanhallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä lautakuntien puheenjohtajat voisivat toimia päätoimisina tai osa-aikaisina luottamushenkilöinä. Päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemasta ja oikeudesta saada virka-tai työvapaata sekä palkasta ja korvauksista säädetään erikseen 81 §:ssä.

2. momentissa mainitut luottamushenkilöt käyttävät luottamustoimen hoitamiseen pääsääntöisesti hyvin paljon aikaa, jolloin pää- tai osa-aikaisuus olisi perusteltua. On kuitenkin syytä pohtia sitä, vähentääkö luottamustehtäviin hakeutumista se, että puheenjohtajuus / varapuheenjohtajuus olisi pää- tai sivutoiminen? Esimerkiksi yrittäjillä voi olla mahdotonta irrottautua luottamustoimen hoitamiseen pää- tai osatoimisena. On kuitenkin tärkeää, että luottamustehtävissä olisi henkilöitä eri elämäalueelta, jolloin erilaista kokemusta saadaan parhaiten hyödynnettyä päätöksenteossa.

Pykälässä 38 säädetään kunnan johtamisesta. Pykälä on selkeä ja tarkoituksenmukainen.

• alueellisia toimielimiä koskevista ehdotuksista (37 §)

Vieremän kunnan mielestä valtuuston mahdollisuus asettaa alueellisia toimielimiä on kannatettava asia erityisesti isoissa kunnissa. Pienemmissä kunnissa alueellisille toimielimille on vähemmän tarvetta, sillä pääsääntöisesti alueellinen edustus toimii hyvin. Isoissa kunnissa alueellisten toimielimien myötä alueen asukkailla on paremmat mahdollisuudet vaikuttaa aluetta koskeviin asioihin.

Alueellisen toimielimen muista tehtävistä ja toimivallasta määrättäisiin hallintosäännössä. Haastetta asettaa kuitenkin se, millaiset vaikutusmahdollisuudet alueellisella toimielimellä olisi esimerkiksi talousarvion osalta.

• kuntastrategiasta (39 §)

Voimassa olevassa kuntalaissa ei ole vastaavaa säännöstä, vaan kuntien suunnitteluvuorotteista on taloussuunnittelua lukuun ottamatta tähän saakka säädetty pääosin erityislainsäädännössä. Vieremän kunnan mielestä on hyvin perusteltua, että lakisääteisestä kuntastrategiasta päätettäisiin pykälässä.

Kuntastrategian tehtävänä on määrittää kunnan suuret linjat mm. palveluissa, kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistämisessä ja yleisessä kunnan elinvoiman vahvistamisessa. Strategian luonteeseen kuuluu tavoitteiden seuranta ja strategian päivittäminen säännöllisin väliajoin.

• kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä (40 ja 41 §)

Luonnos vastaa kunnanhallituksen tehtävien osalta sisällöltään pääasiassa nykyistä kuntalakia ja käytäntöä, mutta on yksityiskohtaisempi. Kunnan edustajille annettavat ohjeet kuntaa eri yhteisöissä, laitoksissa ja säätiöissä edustaville henkilöille on siirretty kuntalain uudistuksessa omistajaohjauksen alle, mikä on perusteltua.

Kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävän hoitaminen pää- tai osa-aikaisena pitää olla mahdollistava eikä velvoittava vaihtoehto. On tärkeää, että kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävien määrittelyssä voidaan huomioida kuntakohtaiset olosuhteet ja organisaatio.

• johtajasopimuksesta (43 §)

Johtajasopimus selkeyttää virranhaltijajohdon ja poliittisen johdon työnjakoa, mikä määrittely on entistään tärkeämpää, mikäli kunnanhallituksen puheenjohtaja hoitaa tehtävää pää- tai osa-aikaisena.

• omistajaohjausta ja kuntakonsernin johtamista koskevista ehdotuksista (6 §, 47 - 49 §)

Pykälään kuusi ei ole lisättävää.

Vieremän kunnan mielestä pykälä 47 omistajaohjauksesta on uusi ja varmasti tarpeellinen. On hyvä, että omistajaohjaus on myös kuntalaissa erikseen määritelty ja todettu vähimmäiskeinot omistajaohjaukseen. Omistajaohjaukselliset toimet eivät ole tyhjentävästi lueteltavissa, mutta uusi pykälä todennäköisesti jossain määrin selventää ja muistuttaa kuntia omistajaohjauksen merkityksestä.

Pykälä 48 kunnan tytäryhteisöjen toiminnasta ja konserniohjeista on myös uusi. Ensimmäisen momentin mukaan ”omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisöjen hallituksen toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.” Käytännössä tytäryhteisöjen tavoitteet ja toiminta voivat aiheuttaa toisinaan intressiristiriitoja tytäryhtiöiden välillä. Tällöin tulisi kuitenkin huomioida kuntakonsernin kokonaisuus. Eli käytännössä konserni-intressi siis ohittaa tytäryhtiön intressin vaikka laki ei tunne konserni-intressin etuoikeutta. Konserniohjeet ovat toiminnan ohjaamisen kannalta hyvin keskeisiä ja siksi on hyvä, että pykälässä on todettu minimimääräykset konserniohjeiden osalta.

Pykälä 49 on pysynyt entisenlaisena ja on sisällöltään perusteltu.

• kuntien yhteistoimintaa koskevista ehdotuksista (8 luku)

Luku on pääsääntöisesti samankaltainen nykyisessä kuntalaissa eikä siihen ole Vieremän kunnalla kommentoitavaa.

• luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen ehdotetuista muutoksista, erityisesti kunnanhallituksen osalta tytäryhteisöjen hallituksen jäseniä ja puheenjohtajistoa koskevista ehdotuksista (74§ 1 ja 4 mom.) päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään koskevista ehdotuksista (81 ja 82 §)

74 pykälän 1. momentissa säädetään vaalikelpoisuudesta kunnanhallituksen. Aikaisemmin pykälässä todettiin, että kunnanhallitukseen kelpoinen ei ole ”keskushallinnon” palveluksessa oleva. Linjaus oli tulkinnanvarainen, mutta toisaalta uusi linjaus rajaa vaalikelpoisia ihmisiä merkittävästi. Kunnanhallituksen alaisena voi olla hyvinkin laaja palvelualue. Esimerkiksi Vieremän kunnassa keskitetty ruokapalvelu kuuluu kunnanhallituksen alaisuuteen, jolloin ruokapalvelussa työskentelevä ei olisi vaalikelpoinen hallitukseen. Vieremän kunnan mielestä nykyisen lain mukainen määritelmä tulisi olla lähtökohtana ja sitä voidaan tarvittaessa tarkentaa.

Omistajaohjauksen kannalta konserniyhtiön hallituksen jäsenen vaalikelvottomuus kunnanhallituksen jäseneksi ei ole perusteltu, mikäli hallituksen jäsenellä on konserniyhtiön kannalta riittävä talouden ja liiketoiminnan tuntemus. Vaihtoehtoisesti kunnan konserniohjeissa pitää mahdollistaa konsernijohtajan puhe- ja läsnäolo-oikeus konserniyhtiön hallituksessa.

74 pykälän 4. momentissa säädetään, että kunnanhallituksen puheenjohtajaksi tai varapuheenjohtajaksi ei ole vaalikelpoinen kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö. Lakiehdotuksen mukaan tällainen henkilö voi kuitenkin olla vaalikelpoinen kunnanhallituksen jäseneksi. Valtuuston oikeutta nimetä puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja kunnanhallitukseen valituista vaalikelpoisista jäsenistä ei tulisi rajoittaa edellä olevalla tavalla.

81 §:ssä säädetään päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemasta. Isoissa kaupungeissa esimerkiksi kaupunginhallituksen puheenjohtajuudet ovat jo nyt päätoimisia. Luottamustoimen päätoimisuus saattaa kuitenkin jopa estää osaa luottamustoimen hoitajia hakeutumasta tehtävään siitä syystä, että työstä ei yksinkertaisesti pysty jäämään kokonaan pois. Tämä koskee erityisesti yrittäjiä. On kuitenkin hyvä, että luottamustoimeen hakeutuisi kuntalaisia kattavasti eri elämäntilanteilta. On tärkeää, että pykälä on mahdollistava, ei velvoittava. Luottamushenkilön tehtävän hoidon säätely virka- ja työehtosopimuslähtöisesti vai hämärtää poliittisen luottamushenkilön ja viranhaltijan rooleja ja tehtäviä ja aiheuttaa tehtävien rajaamiseksi lisäsäätelyn tarvetta.

• sidonnaisuuksien ilmoittamisesta(85 §)

Vieremän kunnassa on ollut kesäkuusta 2014 alkaen julkinen rekisteri yleisessä tietoverkossa sidonnaisuuksista. Sidonnaisuusilmoituksen ovat jättäneet pykälässä mainittua laajempi joukko luottamushenkilöitä ja virkamiehiä. Vieremän kunta pitää pykälää sidonnaisuuksien ilmoittamisesta hyvänä asiana.

- **kunnallisen puoluerahoituksen läpinäkyvyyttä koskevista ehdotuksista (19 § 2 mom. ja 83 § 3 mom.)**

Vieremän kunnan mielestä uudet ehdotukset ovat kannatettavia.

- **otto-oikeuden rajaamisesta kunnanhallitukselle (93 §)**

Nykyinen laki mahdollistaa asian ottamisen myös lautakunnan ja johtokunnan käsiteltäväksi, mutta uudistuksessa voitaisiin ottaa asia ottaa vain kunnanhallituksen käsiteltäväksi. Lain 40 §:n mukaan kunnanhallitus vastaisi kunnan hallinnosta ja talouden hoidosta sekä kunnan toiminnan yhteensovittamisesta. Otto-oikeuden muutosta perustellaan juuri tästä näkökulmasta, jolloin otto-oikeus olisi vain kunnanhallituksella, jonka alaisena muu organisaatio valtuustoa lukuun ottamatta toimisi. Uudistus yksinkertaistaa otto-oikeuden sääntelyä, mutta toisaalta myös rajaa otto-oikeuden käyttämistä verrattuna aikaisempaan. On tärkeää, että kunnan hallintosäännössä voidaan määritellä tarkemmin otto-oikeusmenettelyä.

- **toimielinten sähköisiä päätöksentekotapoja koskevista ehdotuksista (99 -101 §) sekä kunnan ilmoitusten, kunnan toimintaa koskevien tietojen ja pöytäkirjojen julkaisemisesta tietoverkossa (109 ja 110 §, 141 §)**

Pykälissä 99-101 mainitut mahdollisuudet sähköiseen kokoukseen tai sähköiseen päätöksentekomenettelyyn ovat kannatettavia. On hyvä, että kuntalaissa on mainittu myös teknologian tuomat mahdollisuudet hyödyntää sähköisiä kokouskäytäntöjä.

- **alijäämän kattamisvelvollisuudesta määrääjassa ja alijäämän kattamisvelvollisuuden ulottamisesta kuntayhtymiin (111 §)**

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin talouden tasapainosta ja alijäämän kattamisvelvollisuudesta. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Alijäämän kattamisvelvollisuus on kytketty tilinpäätöksen osoittamaan kertyneeseen alijäämään ja se on katettava viimeistään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Uutena asiana 6. momentissa säädettäisiin 3. momentissa säädettävän alijäämän kattamisvelvollisuuden soveltamisesta myös kuntayhtymissä.

On selvää, että talouden tulee tasapainossa, jotta toiminta olisi ylipäättään mahdollista. Vuosikohtaiset vaihtelut taloudessa voivat kuitenkin olla toisinaan myös hyvin jyrkkiä, erityisesti pienemmässä kunnassa. Siksi onkin tärkeää, että alijäämän kattamisvelvoitteessa tarkasteltava ajanjakso on riittävä. Sama pätee myös kuntayhtymiä koskeviin alijäämän kattamisvelvoitteisiin.

- **erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelyistä (119 ja 120 §)**

Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyä. Menettelyä säädetään nykyään kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta annetussa laissa ja sen nojalla annetussa asetuksessa. Pykälän 3. momentissa säädetyt arviointimenettelyyn

johtavat kunnan rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat tunnusluvut määräytyisivät nykyisestä poiketen konsernitason taloustietojen perusteella. Konsernitason taloustietojen mukaan ottaminen voi antaa väärän kuvan kunnan talouden tilasta. Esimerkiksi kunnan vuokra-asuntoyhtiöllä voi olla asuntojen rakentamisesta johtuen paljon velkaa, mutta muutoin taloustilanne kunnossa asuntojen hyvän käyttöasteen myötä. Vuokra-asuntoyhtiön velka voi kuitenkin saada aikaan sen, että konsernitason taloustiedot näyttävät huonolta. Vieremän kunta vastustaa konsernitason taloustietojen käyttämistä vakavaraisuutta kuvaavina tunnuslukuina. Kunnan mielestä peruskunnan talousluvut antavat oikean kuvan taloudesta, konserni voi vääristää kuvaa joissakin tapauksissa.

• tarkastuslautakuntaa koskevista ehdotuksista (122 §)

Pykälä sisältää tarkastuslautakunnan kokoonpanoa ja tehtäviä koskevat säännökset. Pykälä on Vieremän kunnan mielestä asianmukainen ja perusteltu.

• tilintarkastuksesta (123 §)

Pykälä on Vieremän kunnan mielestä asianmukainen ja perusteltu.

• tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien tietojensaantioikeudesta (125 §)

Säännöksellä turvattaisiin nykyisen lain tapaan tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien muita luottamushenkilöitä laajempi tietojensaantioikeus. Oikeus ulottuisi myös sellaisiin salassa pidettäviin tietoihin, jotka ovat tarpeen arviointi- ja tarkastustehtävän suorittamiseksi. Tarkastuslautakunnan jäsen ja tilintarkastaja toimivat virkavastuulla ja heillä on velvollisuus pitää salassa ne tiedot, jotka he säännöksen nojalla ovat saaneet.

• kunnan toimintaa markkinoilla koskevista ehdotuksista kuten kunnan myöntämien lainojen, takausten sekä vakuuksien rajoittamisesta, kunnan kiinteistön luovutuksesta ja julkisen palvelun velvoitteesta (15 luku)

On ymmärrettävää ja tärkeää, että kunnan toiminnasta markkinoilla säädetään, jotta markkinoiden toiminnassa ei olisi häiriöitä ja pelisäännöt olisivat selkeät. Yhtä lailla on kuitenkin tärkeää huomioida kunnan tehtävä työllisyyden ja alueen elinvoiman kehittämisessä. Siksi onkin muistettava, että kunnan mahdollisuutta myöntää lainaa/ takausta tai muuta vakuutta ei rajoitettaisi liian tiukaksi esimerkiksi kunnan tytäryhtiöiden osalta. Usein kunnan tytäryhtiöt tekevät kunnan elinkeinojen ja työllisyyden kannalta tärkeitä investointeja, joihin myös kunnan kannattaa osallistua esimerkiksi takauksen muodossa.

• lakiluonnoksen rakenteesta ja siirtymäsäännöksistä.

Lain siirtymäsäännökset ovat välttämättömiä ja perusteltuja.